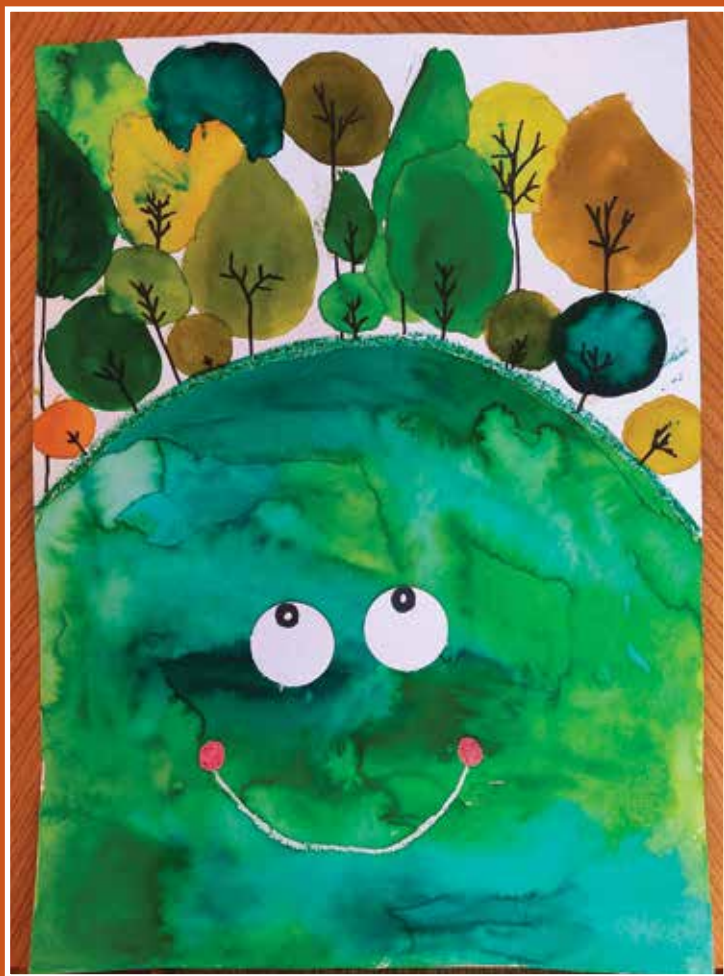

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 5 ROČNÍK XLXV

ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2023

1. – 5. třída ZŠ

Milí čtenáři,

víte, jak člověk pozná, že stárne? Pomínu-li bolesti kloubů, ostruhy v patě, vysoký cholesterol, neprůchodné cévy, řidnutí vlasů, padání zubů, usazování tuku, zhoršení zraku, je to zamrznutí v minulosti. V tom, čemu říkáme retro svět. A toto zamrznutí ani nemusí souviset s věkem. Zkrátka, když člověk začíná více vzpomínat než žít. A často se ke vzpomínkám ještě přidá přidaná hodnota, že tenkrát, kdysi, bylo všechno lepší. Zlaté časy!

U starších lidí je to přirozený a pochopitelný proces. Když se životní aktivity a vjemy zúží, tak je fajn mít možnost položit se do minulosti jako do kolébky a nechat se kolébat v pocitu bezpečí, který nám právě vzpomínky na dětství a mládí často přináší.

Smutnější je, když v tomto zamrznutí uvíznou např. mí vrstevníci. Ani mladí, ani staří. A že jich je. O tom jsem se přesvědčila, když jsem se před časem přidala na fb do skupiny Retro časy, protože mě taky baví si občas zavzpomínat na Mixelu, po které pekelně bolela hlava, na lepidlo Kanagom, kterým jsme si schválně lepili prsty a pak nás bavilo to loupání, na žvýkačku Pedro, ze které byly bubliny, jaké svět neviděl. Zavzpomínat, ale ve vzpomínkách nezůstávat. Možná měla tehdejší játrová paštika lepší chuť, možná se točily zábavnější pořady, scénky s Menšíkem se dnešnímu stand upu nemohou rovnat, možná tehdejší herci ještě skutečně hráli a lesy byly zelenější a voda průzračnější, ale...

Určitě to nebyly lepší časy, jak si lidé v komentářích často stěžují. Každá mince má odvrácenou stranu, a i tu odvrácenou stranu je potřeba mít na paměti. Spousta kvalitních filmů se začala promítat až po revoluci, stejně jako spousta samizdatových autorů se dostala do povědomí ve stejné době. Ano, rozhodně byl tehdejší život jednodušší. A ano, i levnější. Kdo nebyl zrovna rebel, smířil se se systémem, zbytečně se neptal, nepátral, zbytečně nemluvil, příliš toho nechtěl, tak mohl žít v poklidném toku socialismu bez viditelnější úhony.

Současná doba nabízí příliš mnoho možností, příliš mnoho variant, proto je komplikovanější. A navzdory technickým vymoženostem, od sušiček, parních čističů, přes chytré mobily až po elektroauta v automatu usnadňující každodenní realitu, je času pořád nějak málo. Vše se zrychluje, tlak a stres stoupá. Psychoterapie dnes existují takřka na každý problém, a stejně problémů a traumat neubývá. Spíše naopak.

Ale i tak. Navzdory hektičnosti, navzdory chaosu, navzdory nepřehlednosti, drahotě a excesům všeho druhu, navzdory bizarním pořadům Farmář hledá ženu, Štikovy nebo světově úspěšné seznamovací show, ve které se poznávají před kamerami cizí lidé nazí, navzdory politice, navzdory rozpadajícím se vztahům, chemickým patokům v obchodních řetězcích, není objektivně žádná doba lepší nebo horší. Vždy je to jen úhel pohledu.

Je na nás, zda si budeme brát a vidět to lepší, a zároveň nepopírat to horší. Vidět věci tak jak jsou, nijak si je nepřikrášlovat, ani neočerňovat. Hmm, tohle dokázat, tak se naše svoboda úplně promění a nebude závislá na žádné době, žádném ději, na vzpomínkách, na pocitech, na lidech, na ničem. Prostě bude.

Přeji nám všem krásný podzim a zlaté časy

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 10. 8. 2023

RO projednala a rozhodla:

- schvaluje uzavření smlouvy o podmínkách a právu provést stavbu č. SML/0399/23 "Chvalčov - kanalizace v ulici Lázně" s Ředitelství silnic Zlínského kraje, za náhradu zvláštního užívání silničního tělesa v pozemku ZK za 3600,- Kč (cena bez DPH). Jedná se o obnovu stávající jednotné kanalizace "AS" v trase ulice Lázně s napojením do stávající revizní šachty v křižovatce místních komunikací ulic Lázně a Poutní. Část trasy 12 m bude realizována a umístěna příčně - křížením silnice protlakem.
- schvaluje uzavření rámcové kupní smlouvy č. 3/2023 s kupujícím TROJEK, a.s., která se uzavírá s obcí Chvalčov. Důvodem pro uzavření smlouvy je zajištění poskytování informací ze strany kupujícího o množství odpadu odevzdaného občany obce do provozoven Trojek a.s, tak aby obec Chvalčov mohla zahrnout tyto údaje do povinného hlášení o množství separovaného odpadu.
- cenovou nabídkou od SMSdata s.r.o. na převedení dat do požadovaného formátu pro digitálně technickou mapu za cenu 5 420 Kč (cena bez DPH). Změnou zákona byla uložena krajům povinnost vybudovat do 30. června 2024 digitálně technické mapy inženýrských sítí krajů a ČÚZK vytvořit informační systém digitální mapy veřejné správy.
- schválila nový tržní řád. Do tržního řádu byl doplněn zákaz podomního prodeje a poskytování služeb na území obce Chvalčov v oblasti výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích dle energetického zákona.
- schvaluje zařadit do seznamu uchazečů o obecní byt paní Ivanu Gaždovou.
- schvaluje vystoupení kapely Los Perdidos dne 25.12.2023 v kulturním domě ve Chvalčově.
- schvaluje finančně podpořit zájezd pro seniory do Neratova, který se uskuteční ve čtvrtek 14.09.2023. Obec hradí náklady na dopravu.

RO bere na vědomí:

- informaci od Státního zemědělského investičního fondu, že mytí a renovace parket v KD není možné realizovat z dotačního titulu, protože se nejedná o pořízení drobného hmotného majetku. Proces strojového mytí mýdlem a olejování podlahy nejsou způsobilé vydat, jedná se pouze o udržovací práce.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 24. 8. 2023

RO projednala a rozhodla:

- schvaluje uzavřít smlouvu o poskytování poradenských služeb s paní Ing. Lucií Žurkovou na kompletní zpracování žádosti o dotaci, včetně všech povinných a nepovinných příloh v rámci programu č. 16252: Regionální sportovní infrastruktura 2020-2025, výzvy: Regiony 2023 - NSA pro projekt "Modernizace fotbalového areálu ve Chvalčově" za fixní cenu 24 500 Kč (cena bez DPH). Žadatelem o dotaci bude Tělovýchovná jednota Chvalčov, z.s.
- schvaluje uzavřít příkazní smlouvu č. 2023-082-02 s INp servis s.r.o., na zajištění realizačního managementu poskytnuté podpory projektu "Chvalčov připojení

vrtn HVCH2 a zkapacitnění přívaděče" za cenu 70 000,- (cena bez DPH). Firma INp servis s.r.o. nám administrovala výběrové řízení a zpracovala žádost na dotaci na "Chvalčov - připojení vrtn HVCH2 a zkapacitnění přívaděče", kde máme od Státního fondu životního prostředí informaci o poskytnutí podpory formou dotace na tuto akci ve výši 2 307 446,65 Kč, tj. 70% uznatelných nákladů. Náklady na zajištění realizačního managementu jsou uznatelnými náklady pro dotaci.

- schvaluje uzavřít příkazní smlouvu s KSVSI s.r.o., zastoupena Ing. Vítězslavem Študentem na technický dozor investora a koordinátora bezpečnosti ochrany zdraví při práci na staveništi při provádění stavby: "Parkoviště - Obecní úřad Chvalčov" za cenu 55 000,- (cena bez DPH).
- schvaluje cenovou nabídku od KSVSI s.r.o., zastoupenou Ing. Vítězslavem Študentem na službu koordinátora BOZP pro stavbu "Chodník - U Vesničky a Javornická" za cenu 35 000,- (cena bez DPH).
- schvaluje uzavřít Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene č.: OT-001040022847/002-MOPR s firmou EG.D, Smlouva o zřízení věcného břemene bude uzavřena za účelem umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN na obecních pozemcích parc.č. 620/154 a 635/1 v k. ú. Chvalčova Lhota v souvislosti s rozšířením RD č.p. 496 za jednorázovou úhradu v celkové výši 2 000 Kč. Jedná se o zemní uložení kabelu NN v tělese MK v ulici Pod Hostýnem.
- schvaluje cenovou nabídkou od firmy ENVI stavby s.r.o., na rekonstrukci části účelové komunikace UK 23 v Dubinách v délce cca. 75 m za cenu 525 599,96 Kč (cena bez DPH). Předmětem CN je příprava a zpevnění povrchu šterkodrtí, položení obruby, usazení kanalizačních poklopů, usazení příčného žlabu a pokládka živichých ploch. Jedná se o dokončení projektu rozšíření kanalizačního a vodovodního řádu v Dubinách s následnou úpravou komunikace. S dodavatelem stavby firmou Arowanie byl dojednáán dobropis na práce, které nebyly dokončeny.
- schvaluje cenovou nabídku od ENVI stavby s.r.o., na úpravu autobusové točny Na Říce za cenu 233 227,80 Kč. Předmětem CN jsou terénní úpravy, zpevnění povrchu šterkodrtí, válcování a pokládka asfaltového povrchu na celkové ploše 484 m².
- schvaluje opravu místní komunikace metodou JETPTACHER od firmy RoadMEDIC s.r.o., za celkovou cenu 48 750 Kč. Na plánovaný rozsah oprav se předpokládá použití 2,5 t opravné směsi. Bude opravena cesta v ulici Na Chaloupkách a cesta Pod Dubinou ze strany odpadových hnízd z ulice Na Chaloupkách.
- doporučuje ZO projednat a schválit plán rozvoje sportu na období 2023-2028. V plánu rozvoje sportu je přehled stávající sportovní vybavenosti v obci Chvalčov a plán investic do rozvoje sportu.
- schvaluje s platností od 25.8.2023 jmenování členky Školské rady za zřizovatele paní Andreu Zábranskou.

RO bere na vědomí:

- návrh úpravy podkladů pro aktualizaci pojistné smlouvy obecního majetku a odpovědnosti za škody. Platná pojistná smlouva má řadu dodatků, hodnota pojištěného majetku zdaleka neodpovídá dnešním pořizovacím cenám, je třeba zaktualizovat a doplnit majetek obce a stanovit také hodnotu movitého vybavení v jednotlivých budovách.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 7. 9.2023

Zastupitelstvo obce projednalo, rozhodlo

- a schvaluje navržený program dnešního jednání ZO.
- a schvaluje ověřovatele zápisu z dnešního zasedání.
- a vyjadřuje souhlas s investičním záměrem a s předložením žádosti o dotaci k projektu: „Modernizace fotbalového areálu ve Chvalčově“. Žadatelem o dotaci je Tělovýchovná jednota Chvalčov, z.s. (IČ: 18189571) v rámci programu č. 162 52 Regionální sportovní infrastruktura 2020-2025, výzvy: REGIONY (Národní sportovní agentura).
- a vyjadřuje souhlas se zajištěním spolufinancování projektu: „Modernizace fotbalového areálu ve Chvalčově“, předkládaného v rámci programu č.162 52 – Regionální sportovní infrastruktura 2020-2025, ve výzvě: REGIONY, Národní sportovní agentury. Obec Chvalčov zajistí spolufinancování uvedené akce ze svého rozpočtu a to v min. výši 30% z celkových prokazatelně vynaložených nákladů projektu.
- a schvaluje Plán rozvoje sportu v obci Chvalčov na období 2023-2028 v předloženém znění.
- a schvaluje rozpočtové opatření č. 4/2023 v předloženém znění.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení ZO č.06 z 25.07.2023.
- průběžné zprávy o činnosti RO od 25.07.2023 do 07.09.2023.
- závěrečný účet DSO PMR za rok 2022, který byl schválen členskou schůzí Podhostýnského mikroregionu dne 26.05.2023 s výrokem: Členská schůze Podhostýnského mikroregionu schvaluje závěrečný účet DSO Podhostýnský mikroregion za rok 2022 bez výhrad. Rozdíl příjmů a výdajů (ztráta) činí 850 463,29 Kč.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 12. 9. 2023

RO projednala a rozhodla:

- schvaluje na základě doporučení Energetické agentury ZK uzavřít smlouvu o dodávce plynu s firmou Pražská plynárenská, a.s., na období od 1.10.2023 do 31.12.2024 za fixní cenu komoditní složky ve výši 1449 Kč/MWh pro všechna odběrná místa obce Chvalčov.
- schvaluje uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti inženýrské sítě a souhlasu s právem stavby s Městem Bystřice pod Hostýnem. Smlouva se uzavírá v souvislosti se stavbou s názvem "Chvalčov - kanalizace v ulici Lázně" a s uložením kanalizačního řadu mimo jiné na budoucí služebné pozemky parc. č. 2839/4 a 2839/5 v k.ú. Bystřice pod Hostýnem.
- schvaluje návrh ředitelky ZŠ a MŠ Chvalčov na přerušení provozu mateřské školy a školní družiny ve školním roce 2023-2024.
- schvaluje zveřejnění záměru na prodej části obecního pozemku parc. č. 372/22 v k. ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku zahrada o výměře 120 m². Jedná se o dlouhodobě zaplacenou část obecního pozemku. Cena za 1 m² je stanovena na 310 Kč, náklady spojené s návrhem na vklad hradí žadatel.

- schvaluje cenovou nabídku od firmy EFektivní OSvětlování s.r.o., na autorský dozor a úsekové měření osvětlení a jasů projektu "Veřejného osvětlení obce Chvalčov" za celkovou cenu 55 350 Kč (cena bez DPH). Provedení autorského dozoru a úsekového měření osvětlení jasů u projektu "Veřejné osvětlení obce Chvalčov" je podmínkou pro poskytnutí dotace z programu NPO-Výzva č. 1/2022.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

začátek nového školního roku a konec prázdnin je vždy předzvěstí určité změny, která se samozřejmě týká především dětí školou povinných, studentů a jejich rodičů. Rozbíhá se opět kolotoč povinné školní docházky, pravidelných návštěv kroužků a každodenních příprav svačin pro děti. Ty starší děti jsou trochu posmutnělé a litují, že prázdniny jako vždy utekly jako voda, ale pro prvňáčky, kteří zasedají do školních lavic poprvé, je tento okamžik něčím výjimečným, svátečním, a tak trochu i dobrodružným. Krásně a inspirativně vyzdobené třídy v naší škole, školní lavice, na kterých našli naši prvňáčci připravené všechny potřebné sešity, pastelky a pomůcky proto, aby ten přechod na první stupeň základní školy zvládli, dává jasný signál, že škola už opravdu začíná. V letošním školním roce jsme přivítali v naší škole 16 prvňáčků, a to je opravdu krásný počet, ze kterého máme všichni radost. Další důležitou a pozitivní změnou od tohoto školního roku 2023-2024 je přechod naší školy na plnohodnotnou pětiletou školu s udělenou výjimkou z předepsaného počtu žáků. Tím bude zajištěno to, že nebude muset dojít ke spojení 3. a 4. ročníku v předmětech českého jazyka, matematiky či anglického jazyka. Přeji dětem, ať se jim ve škole líbí, ať do školy chodí rády a celému pedagogickému sboru přeji hodně sil, pevných nervů a velkou dávku trpělivosti při tak důležité a obětavé práci, která je spojena s výchovou a vzděláváním dětí.

Obec Chvalčov, resp. zastupitelstvo obce jako nejvyšší orgán obce na svém mimořádném červencovém zasedání schválilo nákup nemovitého majetku do vlastnictví obce. Naskytla se nabídka pro odkup pozemků a rekreační chaty sousedící s obecními pozemky, na kterých se nachází kulturní areál Pod Kozincem. Jedná se o rekreační objekt se zahradou a lesem, přičemž výměra lesa je 3 008 m², výměra zahrad je 2 360 m² a zastavěná plocha rekreačního objektu je 99 m². Obecní zastupitelstvo schválilo odkup těchto nemovitostí do majetku obce za nabízenou cenu 2,7 mil. Kč. Důvodem pro odkup byla jedinečná příležitost scelit a výrazně rozšířit obecní pozemky v lokalitě Pod Kozincem, kde má obec v záměru zbudovat zázemí kulturního areálu Pod Kozincem. Tímto krokem si obec Chvalčov vytvořila další možnosti pro budoucí koncepční rozvoj a zvelebování tohoto veřejného prostoru. Rekreační objekt, který má přípojku el. energie a nově zbudovaný vlastní zdroj vody, je v relativně dobrém technickém stavu a nevyžaduje zásadní stavební úpravy. Prioritou bude postarat se o okolí objektu, a to především o přilehlou zahradu, která vyžaduje revitalizaci, odborný zásah a pravidelnou péči. Poloha zahrady ideálně vybízí k tomu, aby plnila své dřívější poslání a tím byl chov včel. Věřím, že s pomocí našeho včelařského spolku naplníme hlavní poslání zahrady a podpoříme nejenom chov včel, ale i boj s různými chorobami a škůdci, se kterými se včely neustále potýkají. V této chvíli má obec Chvalčov vyrozumění od katastrálního úřadu, že je

vlastníkem výše popsané nemovitosti. Pořízení tohoto majetku je samozřejmě věcí mimo plán investic na letošní rok. Aktuální stav obecních financí nás však opravňoval k realizaci této investice. Přísun peněz z rozpočtového určení daní je mírně nad predikovanými hodnotami. Na účet obce již přišly 2 dotace z již uzavřených projektů (701 tis. Kč + 1 696 tis. Kč), které rovněž z opatrnosti nebyly zahrnuty na příjmové straně obecního rozpočtu. Další dotace na vodovodní řad a vystrojení vrtu HVCH2 je před kompletací posledních podkladů a před uzavřením smlouvy, tady se očekává, že finanční částka ve výši 2 307 tis. Kč by mohla doputovat na účet obce do konce letošního roku.

Pomalou se blíží období přípravy rozpočtu na rok 2024 a plánování investičních akcí na příští rok. Obec má a bude mít do konce roku připraveno dostatek projektů s vydanými stavebními povoleními, které budou předloženy zastupitelstvu obce k diskuzi a k posouzení případného zahrnutí do stavebních záměrů obce na příští rok. Příprava na stavební akce probíhá kontinuálně v průběhu celého roku, upřesňují se zadání jednotlivých projektů, doplňují se požadavky stavebního úřadu a důkladně se posuzují možné dotační podpory. Příprava jednoho záměru do fáze výběrového řízení trvá minimálně 2 roky. Opět se výrazně dotkneme budování obecní infrastruktury, protipovodňových opatření a podpory realizace zázemí Kulturního areálu Pod Kozincem. Vše se teprve bude ladit a plánovat, dá se předpokládat, že v průběhu roku může dojít ke změnám v souvislosti s vývojem obecních financí a nových aktuálních priorit.

Na závěr mi dovolu vzpomenout na konec července, kdy poslední červencovou sobotu proběhla na fotbalovém hřišti na Chvalčově velmi vydařená společenská akce, kterou naši fotbalisté oslavili 70 let od založení chvalčovského fotbalového oddílu. Vrcholem oslav byl zápas chvalčovských mužů proti staré gardě AC Sparta Praha a myslím, že všichni diváci i účastníci benefičních zápasů si sportovní svátek náramně užili. Přeji chvalčovskému fotbalu do další sedmdesátky jen to nejlepší, a ať má stále dostatek ochotných lidiček, kteří se o fotbal na Chvalčově starají a budou starat i nadále.

Ing. Jan Chlápek

Vítáme mezi nás nového občánka:

Ema VEREŠOVÁ

Rodičům přejeme hodně radosti
a maličké krásný a spokojený život ...

Řady chvalčovských občanů opustili:

Emilie BERKOVÁ 71 let
Jiří JAŠEČKA 76 let
Jaroslav ČERVINKA 75 let

Pozůstalým rodinám vyslovujeme upřímnou soustrast.

Jubilant

Nedávno oslavil významné životní jubileum náš občan pan Václav Skýpala. Oslavenci přejeme pevné zdraví a mnoho spokojenosti do dalších let. Ať Vás, milý jubilate, provází jen to dobré.

Zprávy z Charity

Den otevřených dveří v Denním stacionáři pro seniory Chvalčov.

27. září 2023 jsme nabídli veřejnosti možnost prohlídky prostor stacionáře za provozu, účasti na pobožnosti s knězem a dalších aktivizačních činností s klienty.

Poté následovalo od 15:00 hod. posezení na terase, které vyvrcholilo vystoupením Dechového orchestru ZUŠ Bystřice pod Hostýnem pod vedením Mgr. Vladimíra Česka. Díky hřejivým slunečním paprskům, výborné buchtě upečené personálem jídelny ZŠ Chvalčov a přítomnosti milých hostů jsme si mohli tento hudební zážitek vychutnat opravdu naplno. Všem klientům a jejich rodinným příslušníkům, účinkujícím, personálu jídelny a všem hostům děkujeme za přízeň a podporu.

Setkání proběhlo u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly, patrona a zakladatele organizované charitativní činnosti, a jemu věnovanému Dne Charity. V letošním roce slaví Charita Bystřice pod Hostýnem 30. výročí zahájení činnosti. 30 let jsme tu s vámi. Příležitostí pro bilancování a poděkování všem bývalým i současným

zaměstnancům a podporovatelům byla i mše svatá konaná 24. září 2023 v kostele sv. Jiljí v Bystřici pod Hostýnem, která byla obětována za živé i zemřelé pracovníky, dobrovolníky a klienty. Poté proběhlo slavnostní žehnání dvou nových ekologických automobilů pro naši Charitní pečovatelskou službu.

Děkujeme za možnost poskytovat služby potřebným občanům našeho regionu.

Zprávičky z KCR DOMINO

I když už probíhá nový školní rok, můžeme si dovolit malé ohlédnutí za prázdninami. S dětmi jsme prožili šest týdnů příměstských táborů. Každý týden byl jiný, různá témata, zaměření, ale i jiná parta dětí. Hodně jsme tvořili, chodili do přírody nebo na hřiště. Hráli jsme spoustu pohybových, týmových a společenských her.

Začátkem září proběhl zápis do kroužků a dny otevřených dveří. Nyní již vše probíhá podle rozvrhu.

V pondělí, ve středu a ve čtvrtek dopoledne máme kroužky KLUBÍČKO a DŽAMPIK. Jedná se o cvičení rodičů s dětmi od 1 do 3 let za pomoci různých terapeutických pomůcek, pohybových aktivit, rytmických říkanek, zpívání a veselého dovádění.

V úterý a v pátek dopoledne probíhá Všeználkova školička. Děti jsou bez rodičů a postupně si zvykají na kolektiv, společné aktivity, sociální kontakty a posilují samostatnost.

V pondělí a v úterý odpoledne máme pro děti od 3 do 6 let výtvarný kroužek TVOŘÍNEK plný malování, tvoření a různých výtvarných technik.

Ve středu a ve čtvrtek odpoledne je od 15:00 do 18:00 hod. otevřená volná herna.

V případě dotazů a zájmu o naše aktivity volejte na tel. 604 305 055. Více informací a přihlášky najdete na stránkách www.idomino.eu.

S přáním krásného barevného podzimu plného pohody

Elen Egerová

Okénko nejen do školy

LIŠTIČKY A SOVIČKY – TO JSOU NAŠE DĚTIČKY

Sotva jsme na konci června zamávali předškolákům a konečně nastaly dlouho očekávané prázdniny, už je tady nový školní rok. Z předškoláků se stali „velcí“ školáci, školka se naplnila novými dětmi.

Letos obě třídy dostaly nová jména. Ti nejmenší navštěvují třídu Lištiček, kde je celkem 18 dětí ve věku od 3 do 4 let a pracují s nimi paní učitelky Veronika Miškovská a Petra Pecháčková. V této třídě máme k dětem s podpůrným opatřením dvě asi-

Podzimní vycházka Lištiček

Podzimní vycházka Soviček

Mateřská škola

stentky – Pavlínou Heryánovou a Terezu Biječkovou. Starší děti navštěvují třídu Soviček, kde je celkem 22 dětí ve věku od 4 do 7 let a pracují s nimi paní učitelky Ludmila Pecháčková a nově Markéta Štěpáníková. Paní učitelce přejeme, ať je jí s námi i dětmi ve školce dobře.

Třída Soviček dostala přes prázdniny „nový kabátek“ v podobě výmalby a nových dekorací na zdi. Třída Lištiček se dočká příští rok.

Návštěva školáků v MŠ

Děti se ve školce vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu „Podhostýnská mateřská škola“ - je to soustava integrovaných bloků společná pro celou MŠ. Paní učitelky si ve své třídě rozpracovávají jednotlivé bloky na tematické celky, kde zohledňují konkrétní skupinu dětí, její věk a podmínky dané třídy.

V září proběhlo:

- Divadelní představení v kulturním domě pro straší děti
- Třídní informační schůzka pro rodiče dětí
- Návštěva prvňáčků ve školce
- Návštěva speciálního pedagoga logopedky Mgr. Martiny Kaderkové
- Akce Uklidíme Česko
- Představení Divadla Leonka Jak se dráček vrátil
- Dopolodní podzimní vycházka po okolí

V novém školním roce všem dětem přejeme mnoho hezkých chvil, spoustu zážitků a nového poznání. Vítejme nové kamarády a přejeme jim hodně radosti a pohody.

Základní škola

*Vyběhaní, vykoupání, vracíme se z luk a strání,
u vody nám dobře bylo, sluníčko nás opálilo
sbírali jsme hříbky v lese, do školy už těšíme se...*

Je tady další školní rok.

Stalo se tradicí, že se první školní den scházíme společně s žáky, rodiči i představiteli obce ke slavnostnímu zahájení školního roku před budovou školy. Všechny žáky i pedagogy přivítala paní ředitelka Mgr. Jana Kubaníková, slova povzbuzení zazněla také z úst pana starosty Ing. Jana Chláпка.

Základní škola

Základní škola

Tento den je tradičně nejvýznamnější pro prvňáčky, kterým začíná nové, pro ně dosud neznámé období jejich života.

Společně se svými rodiči zaplnili slavnostně vyzdobenou třídu. V lavicích, které se prohýbaly pod tíhou nových pomůcek, pracovních sešitů, učebnic, si každé z dětí našlo svoje místo. Z rukou paní místostarostky Anny Adámkové obdržely děti dárky věnované obcí.

Prejeme všem našim dětem úspěšný školní rok, aby je touha po vzdělání provázela celý život a aby pro ně učení bylo hrou plnou hezkých vzpomínek. Také si zaslouží mít po boku milující rodiče a kamarády. Škola jich je plná. Vykročte pravou nohou a přivítejte školní rok s úsměvem.

Rodičům přejeme šťastného a spokojeného školáka! Mějte trpělivost a pochopení zejména v těch okamžicích, kdy se dětem nebude dařit všechno hned. Vždyť přece všichni jsme jenom lidé!

Pedagogický sbor ve školním roce 2023-2024:

ředitelka školy Mgr. Jana Kubaníková

1. třída: Mgr. Ivana Pagáčová (16 žáků)

2. třída: Mgr. Martina Chvatíková (17 žáků)

3. třída: Mgr. Eva Vymětalíková (9 žáků)

4. třída: Mgr. Alena Martínková (8 žáků)

5. třída: Mgr. Helena Janovská (14 žáků)

Vychovatelky školní družiny: Kateřina Žůrková, Šárka Biová

Přes prázdniny se ve škole nezhálelo.

Další tři třídy dostaly nový kabát. Výmalba, nový nábytek, nové výukové koberce... Zakoupeny byly nové řady učebnic a pracovních sešitů. Největší změnou je určitě nová řada učebnic a interaktivních materiálů pro výuku anglického jazyka. Věříme, že tato změna bude pro děti benefitem při jejich vzdělávání.

V letošním školním roce bude celková rekonstrukce kuchyně a výdejny završena nákupem konvektomatu, který práci v kuchyni zefektivní a bude zcela jistě přínosem i po stránce kvality připravovaného jídla.

Plánované akce školy v měsíci září a říjnu:

11.9. Divadelní představení Drzá Máša a tři medvědi pro žáky 1. a 2. ročníku

19.9. Fotografování žáků 1. třídy

22.9. Exkurze žáků 5. ročníku ZP Zámoraví a.s.

29.9. turistická vycházka v okolí školy (1.-5. třída)

3.10. Exkurze žáků 5. třídy do Prahy: Vzdělávací program Praha – Pražský hrad

9.10. Besip Loukov – dopravní výchova pro žáky 4.a 5. třídy

Dlouhodobý projekt Házená do škol. (Hodiny vedené trenérem Markem Liškou)

Akce Klubu rodičů:

27.9. Nebojsa – večerní turistická vycházka

8.10. Drakiáda

Mgr. Ivana Pagáčová

Školní družina

První týden v září probíhal zejména ve znamení seznamování. Naši prvňáčci se seznamovali se svými novými kamarády, jednotlivými hrami, školní jídelnou, s herním koutkem. Museli vstřebat spoustu nových věcí, jež souvisejí s chodem družiny, také spoustu pravidel správného chování ve třídě, v jídelně i venku.

15.9.2023 jsme se zapojili do projektu „Uklídme Chvalčov“. Žáci si nasadili rukavice, vzali pytle, které jsme rozdělili na plast, papír, sklo a smíšený odpad. Naše cesta třídění vedla kolem říčky Bystřičky. Vyšli jsme za školou směr fotbalové hřiště a lesní tělocvična a poté zpět ke škole.

20.9.2023 jsme byli pozváni SŠNO Bystřice pod Hostýnem na tradiční řezbářské „Dřevosochání“. Viděli jsme práce studentů i jejich dílny. Expozici nás provedl pan Pavel Blažek a pan Vladimír Kocfelda.

26.9.2023 naši žáčci školní družiny navštívili Obecní knihovnu ve Chvalčově. Program si pro nás připravila paní místostarostka Anna Adámková a paní knihovnice Ivana Zábranská. Děti byly rozděleny na dvě skupiny. Jedna skupina hrála pohádkovou hru a druhá skupina tvořila skřítku Podzimníčka. Poté se skupiny vyměnily. Tímto děkujeme za pozvání a těšíme se na další setkání.

5.10.2023 nás navštívila Policie České republiky v rámci preventivního programu. Naši žáci byli seznámeni s bezpečnou cestou do školy a správnou výbavou kola.

V měsíci říjnu jsme se setkali na Obecním úřadě s panem starostou Ing. Janem Chlápkem, který nám povídal o zajímavostech naší obce. Také odpovídal na zvědavé otázky našich žáků. Děkujeme panu starostovi za pěkný výklad o obci a těšíme se zase na příští rok.

Počasí v měsíci září i říjnu bylo pro nás velice příznivé. Podnikli jsme turistické vycházky do přírody, hráli a soutěžili na školním hřišti.

Družina v knihovně

Kateřina Žůrková

Spolufinancováno
EVROPSKOU UNÍÍ

Ministerstvo životního prostředí

Zlínský kraj

Číslo a název projektu: CZ.05.01.02/03/23_045/0001681 - Program výměny zdrojů tepla v nízkopříjmových domácnostech Zlínského kraje II

Zlínský kraj nabízí bezplatnou pomoc při přípravě Žádosti o poskytnutí podpory a Závěrečné zprávy a vyúčtování projektu v Programu výměny zdrojů tepla v nízkopříjmových domácnostech Zlínského kraje II.

KONTAKT NA MAS:	Místní akční skupina Podhostýnska, z. s.
kontaktní osoba:	Ing. Lukáš Slovák
telefon:	+420 728 085 301
e-mail:	slovak@mas-podhostynska.cz
adresa:	Fryčajova 888, 768 61 Bystřice pod Hostýnem

Datum vyhlášení Programu: **30. 6. 2023**

Datum zahájení příjmu formulářů Žádostí o poskytnutí dotace: **12. 9. 2023 od 8:00 hod.**

Datum ukončení příjmu Žádostí o poskytnutí dotace: **30. 8. 2024 v 13:00 hod.**

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

Máte starý KOTEL?

**Požádejte si o kotlíkovou dotaci
a získáte až 95 % výdajů!**

A co víc! Nyní nepotřebujete mít na kontě desítky tisíc korun, stát vám je dá předem. Cesta k dotaci je snadná, více na www.kotlikydotace.cz.

OD 1. ZÁŘÍ 2024
ZÁKAZ KOTLŮ
I. A Z. ENISO 12831

Různé

Akce Chvalčov

23. 11. 2023 v 17.00 v KD Chvalčov - Beseda s promítáním s cestovatelem Jaroslavem Holíkem. Téma Bajkal.

24.–25. 11. 2023 - Adventní inspirace v KD Chvalčov.

Prodejní jarmark bude probíhat v pátek 24. listopadu od 17.00 hodin do 20.00 a v sobotu 25. listopadu od 9.00 do 19.00 hodin. Těšit se můžete na tradiční výrobky s vánoční tematikou, bohatý kulturní program, tvořeníčko pro děti a občerstvení.

30. 11. 2023 - čtvrtek od 16.00 hodiny Posezení pro seniory s hudbou v KD Chvalčov.

5. prosince - úterý v 17.00 před Obecním úřadem Hasičská jízda.

16. prosince v sobotu za Obecním úřadem Živý betlém“.

Odpadové hospodářství

Uklidili jsme Chvalčov!

V pátek 15. září se dobrovolníci a děti z mateřské školky a školní družiny Základní školy Chvalčov zapojili do celonárodní akce Uklidíme Česko.

Kolik jsme toho uklidili?

14 pytlů, odhadem 140 kg odpadu,
z toho 3 pytle plechovek od nápojů
2 pneumatiky a 1 duši
1 autorádio

Kolik nás bylo?

17 dospělých dobrovolníků
58 nadšených dětí

Jsem ráda, že vám záleží na tom, jak to na Chvalčově vypadá. Díky, že jste přišli. Vy, co jste to nestihli, se můžete zapojit do další akce už na začátku dubna.

Za odpadovou komisi

Lenka Kalužová

Společenská rubrika

Ahoj léto 2023!

Na ukončení prázdnin Sbor pro občanské záležitosti Obce Chvalčov dne 3. 9. připravil na výletišti za obecním úřadem plno her pro děti. Uzavřela se místní komunikace v ulici Na Kůtku a mohlo se soutěžit. Nechybělo kolo štěstí, chůdy, skákání v pytli, střelba ... Byla i bohatá tombola, o občerstvení se postarali hasiči, z udírnny se linula krásná vůně. Nic nám nepokazila ani malá přeháňka, kterou děti vyplnily malováním na obličeje od Kamily Kulhavé. Děti za splnění všech 10 úkolů dostaly pamětní medaili a špekáček, který si samy opekly. Všem děkuji za účast a hlavně spoluorganizátorům, bez Vás všech by nic nebylo. Příští rok na viděnou!

*Anna Adámková
předsedkyně Sboru
pro občanské záležitosti*

Sláva nazdar výletu

Na čtvrtek 14. září OÚ Chvalčov připravil pro své seniory tradiční zájezd, tentokrát s cílem severní Morava a Orlické Hory, do Neratova, Rapotína a Velkých Losin. Zájezd perfektně připravila paní místostarostka Anička Adámková s turistickým průvodcem Mírou Juráškem a řidičem profesionálem Marcellem Hortem.

Sedmá hodina ranní znamenala odjezd všech 46 účastníků zájezdu. Byli dochvilní a pozitivně naladěni. Během prvních kilometrů proběhlo koláčkové pohoštění od paní místostarostky Aničky a její maminky a seznámení s trasou průvodcem Mírou. Také bylo výletníkům připomenuto, aby dbali o svoji bezpečnost a pamatovali na pravidelný pitný režim. Předpověď počasí slibovala slunečno a teplo. Poněkud krkolem-

ná cesta, perfektně zvládnutá panem řidičem, nás přivedla do Neratova s jedinečným chrámem Nanebevzetí Panny Marie, jež byl hlavním cílem naší cesty.

Neratov je pohraniční malebná víska/635m/ na pravém břehu Divoké Orlice. Její historie se píše od 15. století. Od roku 1550 se připomíná německým názvem Barenwald. V polovině 17. století vzniká tradice neratovských poutí. Koncem tohoto století nechal rokytnický farář Grick podle svého snu vyřezat milostnou sošku Panny Marie, již byly přičítány četné zázraky. Také se tvrdilo, že pramen pramenící v blízkosti kostela je léčivý.

V roce 1728 se začal stavět nový, barokní chrám – kostel Nanebevzetí Panny Marie, pravděpodobně dle plánu G.B.A. Alliprandiho. Vznikla působivá stavba nad údolím Divoké Orlice. Chrám je 48 m dlouhý, 19 m široký a byl až 20 m vysoký.

Chrám koncem II. světové války, přispěním našich osvoboditelů, vyhořel. Byla zničena střecha a dřevěné schodiště, hodinový stroj a zvon se roztavily. Opravy začaly krátce po požáru. Komunistický režim samozřejmě opravě chrámu nepřál. V roce 1956 se práce zastavily, postupně spadly promáčené klenby a chrám se stal hříčkou povětrnostních vlivů. V letech 1960 a 1973 se církevní objekt těsně vyhnul demolici a to díky požadavku památkářů přemístit rokokové schodiště vedoucí k chrámu do parku zámku Skalka. A na demolici už nezbyly peníze. Plynul čas a v roce 1989 byl kostel konečně zapsán na seznam státních kulturních památek a začaly práce na jeho záchraně.

Od počátku 90. let působí v Neratově farář Josef Suchár, který je nejen hybnou silou a iniciátorem péče o chrám, ale také patronem Sdružení Neratov, které pečuje o klienty s lehkým mentálním postižením. Toto sdružení poskytuje chráněné bydlení, chráněné dílny, služby pro poutníky. Chráněným pracovištěm je i hospoda Neratov, kde jsme všichni chutně poobědvali a „fajnšmekři“ ochutnali alko i nealko místní pivo PROROK. Lahodný mok je z neratovského minipivovaru. Jeho produkce probíhá

přísně dodržovaným výrobním postupem. Výsledkem je svrchně kvašené, nefiltrované a nepasterizované pivo s hořkým dozvukem, které se příjemně pije. Myslím, že všichni účastníci zájezdu si nějakou tu lahev, nejen pro sebe, vezli domů.

Další zastávkou na našem putování bylo malé Muzeum rapotínské sklárny se zapáleným průvodcem – pamětníkem. Při prohlídce jsme si uvědomili, jak významné tyto sklárny byly. Myslíme, že každý z nás měl a dodnes určitě má některý z mnoha rapotínských výrobků. V roce 1997 Klausova privatizace zapříčinila ukončení výroby. Dnes, na místě světové sklářské produkce, je půvabně zrekonstruovaná prvorepubliková vilka Muzea a opodál za plotem chátrající obrovský areál.

Poslední zastávkou naší cesty byly Velké Losiny s historickou výrobou ručního papíru. Milá, mladá průvodkyně neměla chybu, leč dojem z prohlídky nám zhatila nerudná prodavačka z obchůdku produktů papírný. Mít trochu delší pracovní dobu byl totiž problém...

Milovníci duchovna, krás přírody i piva byli uspokojeni již v Neratově, ale jsou i tací, kteří mají v oblibě něco naprosto jiného. A těm udělala velkou radost návštěva losinské CUKRÁRNY PRALINKY s ručně vyráběnými pralinkami a čokoládou Jany Kašparové. Mňam – nejen pralinky a čokoláda, také velké množství domácích zákusků a různých regionálních pochutin. I větrníky byly...

Všichni spokojeni, pomalu se začínalo stmívat, končí den, směřujeme k domovu. Zbývá, určitě jménem všech nadšených účastníků zájezdu, poděkovat OÚ Chvalčov, naší Aničce, Mirovi a usměvavému řidiči Marcelovi, který nás bezpečně převezl náročným dnem.

Ještě jednou moc děkujeme a těšíme se na příště!!! A kontrolní otázka: má Hostýn a Neratov stejnou nadmořskou výšku?

Zpravodajky účastnice, které vybral počítač:

Jaroslavy Adamcová a Bezděková

Pod křídly holubičky

V sobotu 23. září odpoledne jsme vernisáží společné výstavy k připomenutí 70. výročí založení našeho souboru a 100. výročí narození jednoho ze zakládajících členů, dlouholetého vedoucího souboru, Stanislava Stanovského, odstartovali podzimní oslavy našeho souborového jubilea. Děkujeme, že se tolik z vás přišlo na naši výstavu hned v ten první okamžik podívat. Doufáme, že jsme vás potěšili, pobavili, obohatili a třeba i trochu dojali. Že jste na výstavě našli sebe, své blízké, něco milého, krásného nebo veselého. A že se třeba přijdete na výstavu podívat ještě jednou, abyste si ji mohli prohlédnout více v klidu. Tato možnost trvá do 28. října.

Už teď vás ale můžeme pozvat i na společnou komentovanou prohlídku, která je plánována na pátek 20. října, předvečer našeho slavnostního galavečera, na den, kdy přesně před sedmdesáti lety, tedy 20. 10. 1953, byl založen Valašský soubor písní a tanců Rusava a Stanislav Stanovský slavil své 29. narozeniny.

Alžběta Stanovská

Místní knihovna

Přináším několik novinek, na které se můžete těšit v nadcházejících podzimním období v naší Obecní knihovně. První je rozšíření regionální literatury a knižní vazby ročníků zpravodaje, časopis Květy jsme nahradili měsíčníky Lidé a Země a Patriot, přičemž loňský a předloňský ročník Květů je stále k dispozici k zapůjčení. Čtenáři znají oblíbený jarní a podzimní Výměnný soubor 100 knih z Okresní knihovny Kroměříž, které se nám podařilo rozšířit ještě o audioknihy pro dospělé, knihy psané v anglickém jazyce a pro naše nejmenší Albi tužka + několik knih, které si ale nebudete moci odnést domů, jsou určeny pouze k prohlédnutí v prostorách knihovny. Pokud máte doma knihu, již se chcete inteligentně zbavit a nevíte jak, je možnost přinést mi ji do knihovny. Na chodbě KD jsem vytvořila takovou knižní burzu, která se velmi ujala a kde si za drobný obnos do pokladničky na místě můžete odnést knihu jinou. Vybrané prostředky budou využity na novou knihu nebo na jiné účely urče-

né pro zvýšení knihovnických služeb. Dále uvítám náměty na besedy jakéhokoliv druhu vhodných do prostor knihovny. Víte-li o někom zajímavém, kdo by se rád prezentoval, dejte mi vědět. Ostatní informace naleznete na internetu - Obec Chvalčov, kde má knihovna svoje webové stránky. O dalších plánovaných novinkách, přírůstcích a akcích Vás budu informovat v některém nadcházejícím čísle zpravodaje. Užívejte krás podzimu i plískanic s šálkem vařícího čaje u krbu a k dotvoření dokonalé atmosféry už chybí jen dobrá kniha. Tak kdo se přidá?

Vaše knihovnice

Ivana Zábranská

Rozhovor

Na slovíčko s trenérem roku 2023

TRENÉR - SPORTOVEC ROKU

HADŽIME, DÓJÓ, DŽUCU, KUMITE, MOKUSÓ, HIDARI ... Nepatrná ukázka výrazů, kterým rozumí jen zasvěcení. KARATE! Už to slovo samo o sobě, úderné, jasné, jednoduché, přitažlivé. Přitažlivé stejně jako sport - umění, kterému se dlouhé roky věnuje pan Radomír Gálíček z Chvalčova, vítěz kategorie Trenér ve Sportovci roku 2023.

Radku, začneme klasickou otázkou. Jak a kdy ses ke karate dostal a jak dlouho se tomuto sportu věnuješ?

„Karate není jen sport, je to umění, bojové umění, které pro mě bylo vždy obestřeno jakýmsi tajemstvím. Začalo to v roce 1985 v Hranicích, kam jsem chodil do školy a když byl vyhlášen nábor, přihlásil

jsem se. Od té doby se kromě desetileté přestávky karate věnuju dodnes. Pocházím původně z Tovačova a tam jsem v roce 1991 založil oddíl karate při Domově dětí a mládeže a začal trénovat děti. Trénovat začátečníky, to je nejnáročnější práce“.

Říkáš, desetiletá přestávka? To je docela dlouhá doba. Jaký byl návrat ke karate?

„V roce 1999 jsem začal podnikat, a to mi sebralo volný čas. Někdy od roku 2005 přišla osobní krize, přestal jsem cvičit. A v roce 2008 jsme s přítelkyní koupili domek

právě na Chvalčově a budování nového bydlení bylo časově taky náročné. Ke karate jsem se vrátil až po narození našich dcer. Chtěl jsem jim toto umění ukázat, zprostředkovat“.

Takže dcery se také věnují karate?

„Starší Gabča ano, je držitelkou druhého modrého pásu a v rámci své věkové kategorie sklízí úspěchy. Mladší Amálka si nakonec zvolila atletiku.“

Modrý pásek, černý pásek... Jak to vlastně máte s těma páskama?

„Začíná se na bílém pásku, to je taková startovací čára Kyu. Bez ohledu na věk bílým páskem projdou všichni, třeba i šedesátníci, pokud s karate začínají. Po půl roce tréninku se skládají zkoušky a následuje žlutý pásek, po další zkoušce oranžový, pak zelený, dva modré, tři hnědé. Pak následuje 10 černých pásů. Vrcholem je 10 Dan, kterého dosáhne jen pár lidí na světě, a to ve velmi pozdním věku. Ono je to tak, že než se vůbec dostaneš k tomu 1. Danu, jsi skoro dospělý člověk, i když cvičíš od útlého věku.“

A Ty máš který pásek?

„1 Dan, černý pásek.“

A zkoušky? Z čeho se v karate zkouší?

„Máme předepsané techniky, ze kterých se potom skládají zkoušky. První je KIHON – to je úplný základ, kryty, kopy, údery, postoje. Pak je KATA, což je forma stínového boje. Žák bojuje s imaginárním soupeřem. To je pro diváka pohledná disciplína. A poslední je KUMITE, což je souboj mezi dvěma žáky. Ale je bezkontaktní. Úder musí být učiněn plnou silou, ale zastaví se pár milimetrů od soupeřova těla. A to je hodně těžké nacvičit a trvá to dlouho.“

Běžný člověk zná karate z filmů, kde se dlaní rozbíjí cihly a stoly. To děláte taky?

„Ve filmech se předvádí rozbíjející a přerážecí techniky. To my neděláme. A je také více druhů bojových umění podobných karate, například korejské Taekwondo je spíše zaměřené na kopy a přerážecí techniky, které jsou samostatnou disciplínou, což je k vidění i u některých japonských škol karate.“

Jak tedy trénink dětí vlastně probíhá?

„V tichu, žádná hudba a tak. Je to hodně o disciplíně. Sejdeme se v DÓJÓ, to je cvičebna a ukloníme se mistrům, sobě navzájem. Posadíme se na paty, následuje krátká meditace, dechové cvičení, soustředění a pak se cvičí tělo i mysl. Já děti každým skoro až rituálem provádím, používám japonské výrazy a pokyny, které se ony postupně naučí, každý cvik předvádím. Děti jsou ve věku od osmi let, a hodně jim to pomáhá se soustředit, zklidnit, zharmonizovat. Ale musí vydržet. Karate je sport na dlouhou dobu, než začnete sklízet výsledky. Právě proto, že pracuje komplexně, je to souhra všech svalů, psychiky, pohledu, myslí, těla, ducha. Je to vlastně takový tanec. Disciplinovaný, vědomý tanec.“

Kolik dětí karate trénuje?

„V současné době máme 80 dětí“.

Ale to je dost! To bych vůbec neřekla, že v Bystřici je o karate takový zájem.

„Ano, celkem ano. A to nám více jak třetinu vzala doba covidová. Trénuje se třikrát týdně, což je docela náročné, ale děti se snaží poctivě docházet. Ty menší dováží rodiče, především maminky, takže ty na docházku dohlíží. No a pak se přidávají k tréninkům taky. Napřed se jen dívají a pak cvičí s námi“.

A je potřeba mít jako začátečník nějaké předpoklady? Třeba dobrou fyziku?

„Ne, není to potřeba a začít může každý a v každém věku. Samozřejmě, že zpo-

čátku bude člověk trpět. Ale když vydrží, určitě se to vyplatí. A karate mu pomůže na všech úrovních.“

Takže karate je něco jako životní styl? Co třeba životospráva, jídlo, alkohol?

„Ano, určitě není den, kdy bych se karate nezabýval. A i když nemám trénink, tak si v duchu připravuju, co s dětmi budeme dělat. Když jsem na těch deset let z toho vypadnul, tak ten návrat byl fyzicky krušný. Ale cítil jsem vůči tomu umění jakýsi dluh. Je to věc rozhodnutí. Nemůžete si dát pět piv a na druhý den jít trénovat, kouření jsem taky postupně nechal. A taky se samozřejmě nemůžete na noc nacpat nějakým bůčkem, a druhý den cvičit. Člověk si musí vybrat, jak chce žít. Na druhou stranu mi to karate v dobrém vrací. Jsem klidnější, spokojenější. A jelikož pracuju jako instruktor v autoškolě, častokrát právě tady tu vyrovnanost oceňuju.“

Dobrá zpráva tedy je, že nepotřebuji žádnou extra kondici, abych se mohla přihlásit. Co můžu konkrétně udělat, kdybych měla já, nebo kdokoliv z čtenářů zájem přidat se k vám?

„V září bývají vyhlášeny nábor. Letos se noví členi nenabírali, protože máme plnou kapacitu. Uvidíme příští rok. Zájemci o sebeobranu mají možnost přijít každý pátek na takový ukázkový kurz. Cvičí se na Sušile ve třech skupinách podle stupně technické vyspělosti od půl šesté do půl deváté.“

Je tento „koniček“ finančně náročný?

„Ani ne. Platí se členský příspěvek, ale to není nic závratného. A samotné kimono se dá pořídit od 500 korun. Samozřejmě jsou i ručně šitá kimona třeba za třicet tisíc, ale to asi potřebovat nebudeme.“

A vzdělávání trenérů?

„Pro trenéry jsou semináře, jezdíme k vyšším mistrům, což jsou většinou starší pánové. Účastníme se republikových i světových pohárů.“

Máš nějakého mistra jako vzor?

„Ne. Máme mistry, kterým v rámci cvičení vyjadřujeme úctu, ale přímo vzor ne.“

Zajímalo by mě, jak lze toto umění použít v realitě. Když je nějaká bitka, nebo kdyby Tě někdo napadl.

„V životě je nejlepší takovým situacím předcházet. Pokud už k něčemu dojde, tak se z toho raději „vykecat“, abys nemusel boj použít. Ale když jsem pracoval u policie, to bylo v 90tých, divoké době plné rvaček, využíval jsme to, co umím, abych provokatéry zpacifikoval.“

Ještě mě napadá, co charakter? Co když se umění bojovat dostane do rukou nějakého darebáka?

„Darebáci většinou nevydrží, právě pro tu disciplínu.“

Dá se karate pojmout jako cesta sebepoznání?

„Určitě. Výdrž, trpělivost, jak už jsem řekl, je to na mnoho let. Během cvičení se poznáváš jak po stránce fyzické, kde jsou limity tvého těla, tak po stránce psychické. A čím je cvičenec zralejší, tím více prostoru přebírá ta duchovní stránka. Smysl každého bojového umění je nemuset bojovat. Naopak, svou energií, jen svým vyzařováním se konfliktu zdaleka vyhnout.“

A to je krásná a smysluplná tečka za naším povídáním. Radku, děkuji za Tvůj čas, za možnost alespoň malinko nahlédnout za oponu tajemného umění, kterým karate bezesporu je. Přeji Tobě a nám všem, aby náš život byl více tím tancem než bojem.

Jitka Dostálová

Pozdrav psa Bernarda

Světluška na psím nose

Dobrý den, milí čtenáři, a packu k tomu. Dnes jsme s paničkou šli kolem starého lomu u nás na Chvalčově. Sluníčko se ukládalo ke spánku a jen slabě prosvítalo mezi stromy. Najednou kolem nás začala blikat malinká světélka. Krásnějšího broučka s lampičkou na krovkách jsem snad neviděl. Jak jsem se po něm ohnal čumákem, v mžiku tu svoji lampičku vypnul. Je to veselé je ňafat a honit ta jejich světélka ve vzduchu.

Šli jsme za naším kamarádem Bennem Flynnem, který se v našich lesích snad zabydlel. Občas si postesčne, že mu je smutno po širém moři. Tak jsme si tentokrát řekli, že mu povíme nějaký náš příběh.

Sedli jsme si všichni na spadlý kmen stromu, sluníčko už schovalo své paprsky do trávy a kolem nás létaly světlušky a cvrčci cvrkáním rozezněli lom.

Panička si vzpomněla, jak jí babička vyprávěla o světluškách. Jsou to víly, které se umí proměnit v malého broučka a v noci hlídají louky, svítí lidem na cestu nebo jim pletou hlavu. Jsou prý velice náladové a nikdy se neví, jak se rozhodnou ukázat. Někdy tedy můžete potkat v lese malou vílečku a někdy zase světlušku.

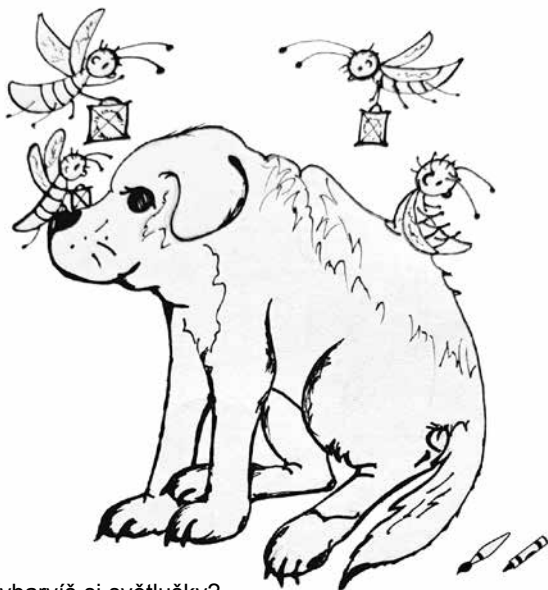
Mně rozhodně hlavu popletly, klidně se mi ten malý brouček posadil na nos a blik... Rozsvítil lampičku.

Lekl jsem se, ňafnul a frrrr, brouček byl pryč. Náš pirát Benn Flynn byl historkou o světluškách potěšen a usmíval se pod vousy. Také se mu do vousů nějaká ta světluška nebo malá víla posadila. Smál se, až všechna světélka zhasla. Frrrr, a najednou byla v lomu tma a jen občas z louky písknul chřástal polní.

Jak vlastně vypadá brouček světluška? Víte, že světlušky neboli svatojánské mušky patří mezi broučky z čeledi světluškovitých (Lampyridae), kteří své jméno dostali právě podle schopnosti svítit? Nesvítí však lucerničkou ani žádnou přírodní žárovkou, jejich světlo je produktem procesu zvaného bioluminiscence, tedy emise světla z biochemických reakcí v živém organismu.

Já raději zůstanu u té malé víly, co se může proměnit v broučka a svítí nám na cestu.

Tak šupky domů a na kutě, už je pořádná noc.

Vybarvíš si světlušky?

Chvalčovští zahrádkáři

„Příroda vytvořila nás a my jen věci, co narušují přírodu“.

Záříjovému úplňku se někdy říká sklizňový nebo kukuřičný, protože právě v tuto dobu se na polích sklízela nejrozšířenější plodina Ameriky – kukuřice. Přinášela lidem hojnost a pomáhala jim upevňovat vztahy při společné práci. Sklízňový úplněk je vždy nejbliž podzimní rovnodennosti a symbolizuje tak příchod nového ročního období.

"Babí léto je v plném proudu. Už několik dnů překonáváme teplotní extrémy pro záříjové dny, kdy maxima sahají až k 30°C. Přitom průměrná maxima pro konec září jsou kolem 17 °C“.

Práce v zahradě vlastně nikdy nekončí. Sotva sklízíme jednu úrodu, je čas chystat záhony pro příští výsadbu. V říjnu je ideální čas na výsadbu dřevin včetně růží, budování skalek či suchých zídek a také na přípravu záhonů pro příští rok.

V říjnu naposledy zahradu zdobí rozkvetlé rostliny. Vlivem rychlého snižování teplot však rychle odkvétají. Poslední květy pak zničí první podzimní mrazíky.

Říjen je měsíc, kdy končí poslední záblesky léta. V září bylo mariánské a na zlomu září a října babí. Tam, kde ještě nemrzlo, září květy léta, sice do dopoledních hodin obtěžkané rosou, ale za slunných dnů na slunných místech ještě osychající.

V listopadu se zahrada pomalu ukládá k zimnímu spánku. Dny s příznivým počasím si na ní však ještě stále můžete příjemně užít. Zahradu v této době zdobí barevné listí, poslední květy podzimu, jako jsou chryzantémy, i okrasné plody keřů. Příprava na zimu, ochrana rostlin proti mrazu a těžkému sněhu, je pro budoucí krásu zahrady velmi důležitá. Zrovna tak úprava půdy a celkový úklid – rytí i hrabání listí může být docela příjemným tělocvikem na zdravém vzduchu...

Předplatitelé časopisu ZAHŘÁDKÁŘ v srpnovém čísle obdrželi knihovničku „FLORISTIKA“.

Výstava

Co se dělo u zahrádkářů

- 11.-13.9. jsme se zúčastnili výstavy na FLORIA LÉTO výstaviště Kroměříž
- 25.8. se konala brigáda na Chalupě zahrádkářů
- 29.8. proběhla schůze výboru
- 2.9. se vařila povidla
- 16.-18.9. plánovanou výstavu na CHZ „Chvalčovský podzim 2023“ jsme museli zrušit pro nedostatek ovoce.
- 23.9. jsme byli účastníky výstavy v Machově
- 25.-27.9. proběhla příprava výstavy s účastí našich členů př. J. Juráškové, J. Loupancové, J. Pecháčka, M. Valouchové, J. Slavíka, J. Zemánka, na výstavišti FLORIA PODZIM 2023 Kroměříž „...vitajte o nás na Hané“ ÚS ČZS Kroměříž a naší expozice ZO ČZS Chvalčov
- 28.9.-1.10. měli naši členi pořadatelskou činnost na výstavišti a zájemci mohli získat vstupenku na tuto výstavu.

Na začátku měsíce ještě můžeme připevnit lepové pásy na kmeny stromů proti píďalkám, zejména proti píďalce zhoubné a podzimní, jejichž housenky poškozují žírem listy během rašení. Důležité je, aby lepové pásy co nejtěsněji přiléhaly ke kmínkům i opěrným kůlům.

Jestliže máme na jabloních a hrušních silný výskyt strupovitosti, tak je možné těsně před opadem listů postřikovat stromy 5–7% roztokem močoviny. Toto přihnojení podpoří rozklad odumírajících listů a omezí další šíření této houbové choroby.

V říjnu rovněž připravujeme jámy pro stromky a keře a koncem měsíce začínáme s jejich výsadbou.

Teplomilné peckoviny (broskvoň, mandloň, popř. meruňka) je však lepší sázet na jaře. Ostatní ovocné dřeviny můžeme bez problému vysazovat již na podzim.

Výstava

Stromky a keře raději kupujeme v ovocných školkách nebo v zahradnických centrech. Snažíme se vyvarovat nákupů na tržištích či v hypermarketech. Ovocné druhy a odrůdy vybíráme podle místních klimatických a půdních podmínek. Vždy zjišťujeme, o jakou kombinaci odrůdy a podnože jde.

Snažíme se vyvarovat výsadby stromku do místa, kde již předtím též druh byl (např. jabloň po jabloni), pokud od té doby uplynula doba kratší než pět let. Vždy je lepší po jádrovině sázet peckovinu a naopak.

Zahrada odměňuje pěstitele také během října, kdy nastává čas dokončit sklizeň kořenové zeleniny a úrodu uskladnit.

Na záhonech ponecháme zimní kapustu, kadeřávek a růžičkovou kapustu. Sklízíme je v průběhu zimy nebo v předjaří. Rovněž ponecháme rostliny brokolice, kterým jsme sklídili terminální růžici, aby dorostly postranní výhonky (budou ale menší o průměru 6–8 cm). Sklízet je můžeme až do mrazíku –8 °C.

Tam, kde budete v příštím roce pěstovat plodovou a košťálovou zeleninu, vyhnojte půdu chlévským hnojem dávkou 400 kg na 100 m².

Koncem měsíce, lépe až začátkem listopadu, vysazujte česnek. Nejvhodnější termín výsadby nastane těsně před zamrznutím půdy, tím rostlinu bráníte proti půdním chorobám.

V říjnu je čas na přípravu záhonu pro podzimní výsev kořenové zeleniny – mrkve a petržele. Zryjeme, uhrabeme, případně připravíme hrůbky.

Podzimním výsevem mrkve a petržele docílíme jejich ranější sklizně.

Doporučuji vysévat oba druhy co nejpozději, aby semena nenaklíčila. Zvolíme tedy termín výsevu těsně před příchodem mrazů, dokud půda ještě není zmrzlá.

Při tomto způsobu výsevu semena vzejdou až v příštím roce na jaře v době, kdy se půda dá jen stěží připravit pro jarní výsevy.

Krmení ptáčků v zimě je přímo symbol dobrého soužití člověka a volně žijících zvířat, která na zahradě nacházejí útočiště, obživu a na oplátku zde pomáhají. Například sýkorky při hnízdění zlikvidují neuvěřitelné množství hmyzu, ale i jinak semenožraví ptáci, jako vrabci, zvonci či dlaskové, krmí své mladé hmyzem. V zimě mnohým ptákům, jež neodlétají do teplých krajín, příkrmování zachrání život.

Pranostiky

Studený říjen, zelený leden.

Teplý říjen, studený listopad.

Všichni svatí dluhy platí.

Přijede-li Martin na bílém koni, metelice za metelici se honí.

Na svatého Ondřeje ještě se zem ohřeje.

Příjemné prožití adventního času, krásné, ušlechtilé prožití svátků vánočních, přitom pozor na kost v krku a na nový rok opět pevný krok při setkávání na CHALUPĚ ZAHŘÁDKÁŘŮ přejí Chvalčovští zahrádkáři.

Proměny Bystřičky v toku času

U Lištiček

U Soviček

Zájezd seniorů

Motto na konec:

„V životě mě trápila spousta věcí, z nichž většina se nikdy nestala.“

Mark Twain

Obsah

Úvodník	1
Zprávy obecního úřadu.....	2
Slovo starosty	5
Matrika.....	6
Zprávy z Charity	7
Zprávičky z KCR DOMINO	8
Okénko nejen do školy	9
Různé	14
Odpadové hospodářství	14
Společenská rubrika	17
Rozhovor	23
Pozdrav psa Bernarda.....	26
Chvalčovští zahrádkáři	27

Kresba na přední straně obálky je od žákyně Sandry Štěpánové ze Základní školy Chvalčov. Uzávěrka příspěvků do dalšího zpravodaje je 25. listopadu 2023. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Periodický tisk územně správního celku. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl Libor Chuděj, Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obřanská 145, 768 72 Chvalčov, IČ: 00488895. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521